

LLWYBR YMCHWIL - PROFFILIAU

Cynnwys

Gwybodaeth am y Proffiliau	Tudalen 1
Proffil Darlithydd	Tudalennau 2-5
Proffil Uwch Ddarlithydd	Tudalennau 6-9
Proffil Athro Cyswllt	Tudalennau 10-14
Proffil Athro	Tudalennau 15-19
Troednodiadau	Tudalen 19

Gwybodaeth am y Proffiliau

- Mae proffiliau ar gyfer Darlithydd, Uwch Ddarlithydd, Athro Cyswllt ac Athro
- Mae pob proffil wedi'i rannu'n bedwar maes gweithgarwch:
  - Addysg
  - Ymchwil
  - Arloesi, Ymgysylltu a Menter
  - Colegoldeb, Arweinyddiaeth, Rheoli a Gwasanaeth
- Mae gan bob maes gweithgarwch ddisgrifiad o'r lefel perfformiad disgwylidig
- Mae pob maes gweithgarwch yn cael ei rannu ymhellach yn sawl parth
- Mae pob parth yn cynnwys rhestrau, nad ydynt yn rhai caeth, o enghreifftiau o'r mathau o weithgarwch a ddisgwylir ar bob lefel
- Mae cyrhaeddiad yn gynyddrannol o swydd Darlithydd i Athro
- Asesir cyflawniad yn erbyn meini prawf sy'n ddangosol ac yn hyblyg yn hytrach nag yn rhagnodol
- Dylid cymhwyso'r meini prawf mewn ffordd gyfannol er mwyn asesu trywydd gyrfa cyffredinol

Darlithydd – Ymchwil

Disgrifiydd	Parthau	Enghreifftiau
ADDYSG Gallu darparu a datblygu addysgu rheolaidd i safon dda.	Gwybodaeth a Gwerthoedd Proffesiynol Ymgysylltu â datblygiad proffesiynol parhaus a'i gymhwyso er mwyn gwella ymarfer addysgol a'ch trywydd fel addysgwr	<ul style="list-style-type: none"> • Tystiolaeth o ymgysylltu â Dysgu Proffesiynol Parhaus • Ymgysylltu mewn ffordd gadarnhaol â'r broses arsylwi gan gymheiriaid
	Datblygu'r cwricwlwm, a'r amgylchedd dysgu Gweithgareddau sy'n arwain at welliannau amlwg i'r cwricwlwm, gwelliannau i'r amgylchedd dysgu neu greu gweithgareddau sy'n datblygu unigolion a grwpiau amrywiol o ddysgwyr	<ul style="list-style-type: none"> • Darparu gwasanaeth addysgu, mentora neu oruchwylio mewn ffordd effeithiol, sy'n briodol i'r ddisgyblaeth ac yn arwain at ddeilliannau cadarnhaol i fyfyrwyr • Deall sut mae dulliau gwahanol o addysgu yn cyfrannu at fyfyrwyr yn dysgu ac yn datblygu sgiliau
	Cymorth i ddysgwyr, cymunedau dysgwyr a'r effaith ar ddysgwyr Enghreifftiau o welliannau i gymorth i ddysgwyr, a datblygu cymunedau dysgwyr sy'n gwella ymdeimlad myfyrwyr o berthyn, gan gynnwys tystiolaeth o effaith	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi taith ddysgu myfyrwyr gan gynnwys darparu tiwtora personol, cydnabod profiadau amrywiol • Goruchwylio myfyrwyr prosiect yn llwyddiannus ar gyfer graddau israddedig neu ôl-raddedig a addysgir
	Dylanwad ar gymunedau academiaidd/dysgwyr ehangach Tystiolaeth o ddylanwad cadarnhaol ar gydweithwyr a'r gymuned academiaidd ehangach er mwyn gwella profiad addysgol myfyrwyr	<ul style="list-style-type: none"> • Tystiolaeth o gydweithio ym maes addysgu, er enghraifft adolygu dulliau addysgu neu oruchwylio neu gwricwla modiwlau/rhaglenni • Tystiolaeth o gefnogi cydweithwyr e.e. trwy'r broses arsylwi ar gymheiriaid

Disgrifydd	Parthau	Enghreifftiau
<p>YMCHWIL Wedi ennill enw da cenedlaethol am ansawdd eu syniadau a'u heffaith ymchwil, ac yn datblygu proffil rhyngwladolⁱ.</p>	<p>Cyfrannu at gynhyrchu gwybodaeth Cyfraniadau amlwg at gynhyrchu gwybodaeth a syniadau, sut maen nhw wedi cael eu cyfleu ac unrhyw gyllid neu ddyfarniadau sy'n cydnabod y gweithgarwch hwn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gallu amlwg a thystiolaeth o ddatblygu'r maes yn genedlaethol drwy syniadau a gwybodaeth • Wedi datblygu cyfraniadau annibynnol, gwreiddiol, arwyddocaol a thrylwyr at faes pwnc neu gorff o wybodaeth • Allbynnau ymchwil gwreiddiol cyhoeddedig o ansawdd uchelⁱⁱ sy'n briodol i'r ddisgyblaeth • Mabwysiadu arferion ymchwil agored i gefnogi prosesau atgynhyrchedd ymchwil ac yn unol â normau disgyblaethol • Cyfrannu at ddatblygiad ceisiadau am gyllid ymchwil neu gaffael adnoddau eraill sydd eu hangen i gwblhau gwaith ymchwil gan nodi cyfraniad penodol at grantiau aml-ymgeisydd yn y cam ymgeisio a chyflenwi • Cydnabyddiaeth gan gyrff academiaidd neu broffesiynol, er enghraifft, trwy ddyfarnu cymrodoriaeth • Sicrhau mynediad at lyfrgell neu gasgliad arbennig, cael grant teithio
	<p>Cyfrannu at ddatblygu unigolion Dangos sut mae arbenigedd wedi cael ei ddarparu i dimau, ymchwilwyr unigol a'r gymuned academiaidd ehangach er mwyn cynorthwyo eu datblygiad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfrannu at oruchwyliaeth myfyrwyr ymchwil amrywiol a/neu staff ymchwil eraill mewn ffordd effeithiol ac empathig; rhoi sylwadau ar gyfraddau cwblhau myfyrwyr ymchwil • Hybu a gwerthfawrogi cydraddoldeb ac amrywiaeth mewn ffordd weithredol, gweithredu fel esiampl dda a meithrin diwylliant ymchwil cynhwysol • Cymryd rhan mewn diwylliant ymchwil cynhwysol gydag aelodau staff • Adolygu drafftiau ymchwil ar gyfer myfyrwyr a chydweithwyr
	<p>Cyfraniad at y gymuned ymchwil ac arloesi ehangach Datblygu'r gymuned ehangach drwy rwydweithiau ymchwil cydweithredol a phenodiadau i rolau â chyfrifoldeb</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rhwydweithiau o gysylltiadau ymchwil yn y maes a/neu gymunedau amlddisgyblaethol perthnasol, gan gynnwys cyfranogi/cyflwyno mewn cynadleddau a/neu gyfarfodydd rhwydwaith; • Gweithredu fel adolygydd achlysurol ar gyfer allbynnau sy'n canolbwyntio ar ymchwil fel erthyglau cyfnodolion a adolygir gan gymheiriaid neu geisiadau am gyllid. • Sefydlu a chymryd rhan mewn grwpiau arbenigol a gweithgorau allanol • Cychwyn neu gymryd rhan mewn prosiectau ymchwil cydweithredol • Cymryd rhan mewn prosesau cydweithio rhyngwladol
	<p>Cyfrannu at gymdeithas ehangach Cyfnewid gwybodaeth gyda rhanddeiliaid perthnasol sy'n cael effaith amlwg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cysylltiadau rhwydweithio e.e. gyda defnyddwyr ymchwil fel diwydiant, y llywodraeth, cyrff proffesiynol sy'n cael effaith gadarnhaol a mesuradwy • Cefnogi prosesau Ymgysylltu â'r Cyhoedd gyda Gwaith Ymchwil

Disgrifiydd	Parth	Enghreifftiau
ARLOESI, YMGYSYLLTU A MENTER Cyfraniadau ym meysydd arloesi, ymgysylltu neu fenter	Deilliannau ac Effaith Sicrhau deilliannau ac effaith amlwg sy'n ychwanegu gwerth trwy syniadaeth a/neu drosglwyddo syniadau, dulliau, cynhyrchion, gwasanaethau neu atebion, er enghraifft i fusnesau, y llywodraeth, iechyd a llesiant, yr amgylchedd, cymdeithas, a bywyd diwylliannol, yn fewnol ac yn allanol gan sicrhau effaith.	<ul style="list-style-type: none"> • Dangos mesurau sy'n seiliedig ar ddata a gydnabyddir yn allanol (e.e. HEBCI, Sgôr QS, NSS) a gwaith dilynol (e.e. newid polisi, newid i iechyd cymdeithas). • Darparu gweithgareddau arloesol, cydweithredol, mentrus sydd o fudd i'r Brifysgol (e.e. ariannol neu enw da) gan weithio gydag unigolion, cymunedau neu rwydweithiau.
	Prosiectau a Gweithgareddau Dylunio, cynllunio, rheoli a chyflwyno gweithgareddau prosiect arloesol, gan gynnwys sicrhau adnoddau mewnol ac allanol gofynnol gan noddwyr fel sylfaen i brosiectau a'r gweithgareddau.	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfrannu at brosiect o'i ddechrau'n deg i'r gwaith cyflawni a'i gwblhau'n llwyddiannus. • Denu cyllid neu adnoddau gan bartneriaid mewnol ac allanol i gynnal prosiect.
	Cyfathrebu a Phartneriaethau Cyflawni a chymryd rhan mewn prosesau cyfathrebu mewnol ac allanol effeithiol gyda chyrhaeddiad. Adnabod a datblygu partneriaethau ystyrlon gyda rhanddeiliaid allanol sy'n arwain at effaith.	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfrannu at bartneriaethau arloesol sy'n ychwanegu gwerth at y Brifysgol • Datblygu ymgysylltiad drwy gyhoeddiadau, cynadleddau, neu'r cyfryngau • Ymgysylltu â chyflogwyr sy'n berthnasol i'r ddisgyblaeth e.e. am flwyddyn mewn diwydiant, lleoliadau haf sy'n arwain at allbynnau.

Disgrifydd	Parth	Enghreifftiau
<p>COLEGOLDEB, ARWEINYDDIAETH, RHEOLI a GWASANAETH Gallu cyfrannu mewn ffordd foddhaol at amrywiaeth o swyddi gweinyddol yn ymwneud â gweithgarwch academiaidd</p>	<p>Cydweithio/Gwasanaeth Darparu enghreifftiau myfyriol o sut rydych chi wedi dangos dinasyddiaeth barhaus ac wedi cymryd rhan yn gyson yn ystod cyfnod eich penodiad. Rhowch dystiolaeth o effaith sy'n briodol i'r lefel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfrannwr gweithredol at weithgareddau, pwyllgorau neu weithgorau Adran / Ysgol neu thema drawsbynciol (e.e. Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, dealltwriaeth artiffisial, cyflogadwyedd, rhyngwladoli, profiad myfyrwyr, y Gymraeg). • Cyfrannu at fentrau datblygu'r Adran / Ysgol a allai ymwneud ag ymchwil, addysgu neu gymorth i fyfyrwyr. • Cymryd rhan weithredol mewn gweithgareddau recriwtio myfyrwyr cartref a rhyngwladol ar gyfer y maes pwnc. • Adolygiad cymheiriaid o allbynnau ymchwil / ceisiadau grant • Cyfrannu at drefnu cynhadledd neu gyfres o seminarau (e.e. disgyblaeth / Ysgol).
	<p>Datblygu, Mentora a Rheoli Eraill Rheoli a datblygu eraill, gan gynnwys o bosibl gwaith mentora, rheoli llinellau, neu reoli grwpiau ac unedau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mentora ffurfiol neu anffurfiol ar gyfer grŵp amrywiol o gydweithwyr / cynorthwyrwyr addysgu, gan roi sylw i egwyddorion Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant. • Uwchsgilio cydweithwyr.
	<p>Arwain yn y Brifysgol Cyfranogiad ac arweinyddiaeth fewnol yn y Brifysgol yn ymwneud â phortffolio penodol neu gyfrifoldeb am feysydd gweithgarwch cyfan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dylanwadu ar y broses o lunio maes pwnc neu benderfyniadau a gweithgareddau adran. • Dylanwadu ar fenter datblygu maes pwnc a allai ymwneud ag ymchwil, addysgu neu gymorth i fyfyrwyr. • Cymryd rhan weithredol mewn grŵp/canolfan/sefydliad ymchwil yn ymwneud â maes pwnc • Derbyn cyfrifoldeb a chyflawni rôl weinyddol ar lefel pwnc (e.e. Cydlynnydd Arholiadau, Cydlynnydd Modiwlau, Swyddog Deallusrwydd Artiffisial, Swyddog Derbyniadau, Swyddog y Gymraeg) • Rhannu arferion gorau ym maes addysgu neu ymchwil mewn cyfarfod / pwyllgor / cynhadledd berthnasol (darparu DPP i eraill) • Cymryd rhan mewn gweithgareddau undebau llafur (gan sicrhau eich bod yn dangos yr effaith ar weithio mewn partneriaeth a sut rydych chi'n cynorthwyo cydweithwyr a mentrau i wella'r ffordd y caiff y brifysgol ei rhedeg)

Uwch Ddarlithydd – Ymchwil

Disgrifiydd	Parthau	Enghreifftiau
ADDYSG Gallu darparu a datblygu addysgu rheolaidd i safon dda	Gwybodaeth a Gwerthoedd Proffesiynol Ymgysylltu â datblygiad proffesiynol parhaus a'i gymhwyso er mwyn gwella ymarfer addysgol a'ch trywydd fel addysgwr	<ul style="list-style-type: none"> Tystiolaeth o ymgysylltu â Dysgu Proffesiynol Parhaus Ymgysylltu mewn ffordd gadarnhaol â'r broses arsylwi gan gymheiriaid
	Datblygu'r cwricwlwm, a'r amgylchedd dysgu Gweithgareddau sy'n arwain at welliannau amlwg i'r cwricwlwm, gwelliannau i'r amgylchedd dysgu neu greu gweithgareddau sy'n datblygu unigolion a grwpiau amrywiol o ddysgwyr	<ul style="list-style-type: none"> Darparu gwasanaeth addysgu, mentora neu oruchwylio mewn ffordd effeithiol, sy'n briodol i'r ddisgyblaeth ac yn arwain at ddeilliannau cadarnhaol i fyfyrwyr Deall sut mae dulliau gwahanol o addysgu yn cyfrannu at fyfyrwyr yn dysgu ac yn datblygu sgiliau
	Cymorth i ddysgwyr, cymunedau dysgwyr a'r effaith ar ddysgwyr Enghreifftiau o welliannau i gymorth i ddysgwyr, a datblygu cymunedau dysgwyr sy'n gwella ymdeimlad myfyrwyr o berthyn, gan gynnwys tystiolaeth o effaith	<ul style="list-style-type: none"> Cefnogi taith ddysgu myfyrwyr gan gynnwys darparu tiwtora personol, gan gydnabod profiadau amrywiol Goruchwylio myfyrwyr prosiect yn llwyddiannus ar gyfer graddau israddedig neu ôl-raddedig a addysgir
	Dylanwad ar gymunedau academiaidd/dysgwyr ehangach Tystiolaeth o ddylanwad cadarnhaol ar gydweithwyr a'r gymuned academiaidd ehangach er mwyn gwella profiad addysgol myfyrwyr	<ul style="list-style-type: none"> Cymryd rhan mewn prosesau adolygu dulliau addysgu neu oruchwylio neu gwricwla modiwl/rhaglen Cyfrannu at ddatblygiad addysgu addysgol/hyfforddiant disgyblaeth neu adran y tu hwnt i ddyletswyddau addysgu/goruchwylio penodedig yr ymgeisydd

Disgrifiydd	Parthau	Enghreifftiau
YMCHWIL Datblygu enw da rhyngwladol, gan ddylanwadu ar y maes, trwy ragoriaeth eu syniadau a'u hallbynnau ymchwil, a allai gynnwys cyfraniad sylweddol at effaith	Cyfrannu at gynhyrchu gwybodaeth Cyfraniadau amlwg at gynhyrchu gwybodaeth a syniadau, sut maen nhw wedi cael eu cyfleu ac unrhyw gyllid neu ddyfarniadau sy'n cydnabod y gweithgarwch hwn	<ul style="list-style-type: none"> • Cyhoeddi allbynnau² gwreiddiol a adolygwyd gan gymheiriaid, sy'n berthnasol i'r ddisgyblaeth ac sy'n gwneud cyfraniadau rhyngwladol rhagorol at y ddisgyblaeth a hynny oherwydd gwreiddioldeb, arwyddocâd a thrylwyredd • Mabwysiadu arferion ymchwil agored i gefnogi prosesau atgynhyrchedd ymchwil ac yn unol â normau disgyblaethol • Cynhyrchu incwm/adnoddau allanol gan gyrff cyllido, naill ai fel unigolyn neu fel rhan o dîm, e.e. UK RI, yr Undeb Ewropeaidd, elusennau neu fusnes fel y bo'n briodol i'r ddisgyblaeth gan nodi cyfraniadau penodol i grantiau aml-ymgeisydd, e.e. yn y cam ymgeisio a chyflenwi • Cydnabyddiaeth gan gyrff academiaidd neu broffesiynol, er enghraifft, trwy wobrau
	Cyfrannu at ddatblygu unigolion Dangos sut mae arbenigedd wedi cael ei ddarparu i dimau, ymchwilwyr unigol a'r gymuned academiaidd ehangach er mwyn cynorthwyo eu datblygiad	<ul style="list-style-type: none"> • Goruchwyliaeth effeithiol ac empathig (gan gynnwys goruchwyllo myfyrwyr ar y cyd neu fel ail oruchwyllydd) a mentora myfyrwyr ymchwil ôl-raddedig, gan gynnwys myfyrwyr DBA, PhD, MRes; rhoi sylwadau ar gyfraddau cwblhau myfyrwyr ymchwil gyda thystiolaeth o lwyddiant o'r cyfnod ymrestru i gwblhau • Goruchwyllo a mentora Ymchwilwyr Gyrfa Gynnar yn effeithiol ac empathig gan roi sylw dyledus i egwyddorion cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant • Goruchwyllo neu oruchwyllo ar y cyd draethodau hir, traethodau ymchwil a phrosiectau ôl-raddedig • Hybu a gwerthfawrogi cydraddoldeb ac amrywiaeth mewn ffordd weithredol, gweithredu fel esiampl dda a meithrin diwylliant ymchwil cynhwysol
	Cyfraniad at y gymuned ymchwil ac arloesi ehangach Datblygu'r gymuned ehangach drwy rwydweithiau ymchwil cydweithredol a phenodiadau i rolau â chyfrifoldeb	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfraniadau llwyddiannus ac ystyrlon at gymunedau gwybodaeth o fewn a thu hwnt i'r Brifysgol; • Cymryd rhan mewn gweithgareddau galluogi megis ychwanegu gwerth at rwydwaith amlddisgyblaethol • O fewn normau disgyblu, gweithredu fel adolygydd cyfnodolyn rheolaidd ar gyfer cyfnodolion priodol sy'n berthnasol i'r gwaith ymchwil • Cyflwyniadau mewn cynadleddau rhyngwladol, gweithdai a/neu gyfarfodydd rhwydwaith. • Aelod Gweithredol o Gorff Proffesiynol / Cymdeithas Ddysgedig briodol • Sefydlu a chymryd rhan mewn grwpiau arbenigol • Cychwyn neu gymryd rhan mewn prosiectau ymchwil cydweithredol cenedlaethol neu ryngwladol • Gweithio gyda chydweithwyr i drefnu cynhadledd ryngwladol lwyddiannus a golygu'r trafodion
	Cyfrannu at gymdeithas ehangach Cyfnewid gwybodaeth gyda rhanddeiliaid perthnasol sy'n cael effaith amlwg	<ul style="list-style-type: none"> • Cysylltiadau rhwydweithio cynhyrchiol gyda diwydiant, y llywodraeth, cyrff proffesiynol ac o bosibl cyrff ariannu sy'n cael effaith gadarnhaol a mesuradwy; • Tystiolaeth o adborth cadarnhaol gan rhanddeiliaid, • Cyfraniad at astudiaethau achos effaith

Disgrifydd	Parth	Enghreifftiau
ARLOESI, YMGYSYLLTU A MENTER Cyfraniadau arwyddocaol, effeithiol a chynyddol at feysydd arloesi, ymgysylltu neu fenter	Deilliannau ac Effaith Sicrhau deilliannau ac effaith amlwg sy'n ychwanegu gwerth trwy syniadaeth a/neu drosglwyddo syniadau, dulliau, cynhyrchion, gwasanaethau neu atebion, er enghraifft i fusnesau, y llywodraeth, iechyd a llesiant, yr amgylchedd, cymdeithas, a bywyd diwylliannol, yn fewnol ac yn allanol gan sicrhau effaith	<ul style="list-style-type: none"> • Gwneud cyfraniad sylweddol at fesurau seiliedig ar ddata sy'n cael eu cydnabod yn allanol (e.e. HEBCI, Sgôr QS, NSS) a gwaith dilynol (e.e. newid polisi, newid i iechyd cymdeithas). • Datblygu a/neu sicrhau cytundebau allanol (e.e. TNE) sy'n dangos deilliannau cadarnhaol ac effaith ymgysylltiad llwyddiannus • Darparu gweithgareddau mentrus, cydweithredol, arloesol, ac arwyddocaol, sy'n tyfu ac sydd o fudd i'r Brifysgol (e.e. ariannol neu enw da) gan weithio gydag unigolion, cymunedau neu rwydweithiau
	Prosiectau a Gweithgareddau Dylunio, cynllunio, rheoli a chyflwyno gweithgareddau prosiect arloesol, gan gynnwys sicrhau adnoddau mewnol ac allanol gofynnol gan noddwyr fel sylfaen i brosiectau a'r gweithgareddau	<ul style="list-style-type: none"> • Arwain prosiect o'i ddechrau'n deg i'r gwaith cyflawni a'i gwblhau'n llwyddiannus. • Cynyddu cyllid neu adnoddau gan bartneriaid mewnol ac allanol i gynnal prosiect, ymgynghoriaeth neu raglen waith • Hyrwyddo prosesau cydweithio â phoblogaeth amrywiol o gydweithwyr gan arwain at gynyddu incwm cydweithredol • Manteisio ar eiddo deallusol a gwybodaeth er budd cymdeithas a/neu'r economi
	Cyfathrebu a Phartneriaethau Cyflawni a chymryd rhan mewn prosesau cyfathrebu mewnol ac allanol effeithiol gyda chyrhaeddiad. Adnabod a datblygu partneriaethau ystyrllon gyda rhanddeiliaid allanol sy'n arwain at effaith	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu partneriaethau newydd, arloesol, arwyddocaol o'r dechrau'n deg i gyflawni a chynnal partneriaethau sy'n bodoli'n barod sy'n ychwanegu gwerth i'r Brifysgol, e.e. canolfannau hyfforddi doethurol, partneriaethau (academaidd neu anacademaidd), gweithgareddau, cynadleddau, offer meddalwedd mynediad agored gyda rhanddeiliaid allanol, e.e. gyda grwpiau cymunedol, elusennau, ysgolion, y llywodraeth, diwydiant neu fyrdau iechyd • Ymgysylltiad cynyddol ac arloesol trwy gyhoeddiadau, cynadleddau, neu'r cyfryngau gyda chyrhaeddiad. • Ymgysylltu â chyflogwyr sy'n berthnasol i'r ddisgyblaeth e.e. am flwyddyn mewn diwydiant, lleoliadau haf

Disgrifydd	Parth	Enghreifftiau
<p>COLEGOLDEB, ARWEINYDDIAETH, RHEOLI a GWASANAETH Gallu cyfrannu mewn ffordd foddhaol at amrywiaeth o swyddi gweinyddol yn ymwneud â gweithgarwch academaidd</p>	<p>Colegoldeb/Gwasanaeth Darparu enghreifftiau myfyriol o sut rydych chi wedi dangos dinasyddiaeth barhaus ac wedi cymryd rhan yn gyson yn ystod cyfnod eich penodiad. Rhowch dystiolaeth o effaith sy'n briodol i'r lefel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfrannwr gweithgar at weithgareddau, pwyllgorau neu weithgorau Adran / Ysgol neu thema drawsbynciol (e.e. Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, dealltwriaeth artiffisial, cyflogadwyedd, rhyngwladoli, profiad myfyrwyr, y Gymraeg). • Cyfrannu at fentrau datblygu'r Adran / Ysgol a allai ymwneud ag ymchwil, addysgu neu gymorth i fyfyrwyr • Cymryd rhan weithredol mewn gweithgareddau recriwtio myfyrwyr cartref a rhyngwladol ar gyfer y maes pwnc • Adolygu fel cymheiriaid allbynnau ymchwil / ceisiadau grant • Cyfrannu at drefnu cynhadledd neu gyfres o seminarau (e.e. disgyblaeth / Ysgol) • Gweithio gyda chydweithwyr i sicrhau bod gweithgareddau yn cyd-fynd â strategaeth ymchwil y Brifysgol a'r Gyfadran ar gyfer allbynnau a gweithgarwch • Helpu i sicrhau grant neu gyflawni prosiect mawr, gyda chanlyniadau amlwg
	<p>Datblygu, Mentora a Rheoli Eraill Rheoli a datblygu eraill, gan gynnwys o bosibl gwaith mentora, rheoli llinellau, neu reoli grwpiau ac unedau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gweithredu fel mentor ffurfiol neu gyfaill i eraill (cydweithwyr, cynorthwywyr addysgu) • Gweithredu fel mentor anffurfiol neu gyfaill i eraill (e.e. cydweithwyr, cynorthwywyr addysgu) • Uwchsgilio cydweithwyr
	<p>Arwain yn y Brifysgol Cyfranogiad ac arweinyddiaeth fewnol yn y Brifysgol yn ymwneud â phortffolio penodol neu gyfrifoldeb am feysydd gweithgarwch cyfan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dylanwadu ar y broses o lunio maes pwnc neu benderfyniadau a gweithgareddau adran • Dylanwadu ar fenter datblygu maes pwnc a allai ymwneud ag ymchwil, addysgu neu gymorth i fyfyrwyr • Cymryd rhan weithredol mewn grŵp/canolfan/sefydliad ymchwil yn ymwneud â maes pwnc • Derbyn cyfrifoldeb a chyflawni rôl weinyddol ar lefel pwnc (e.e. Cydlynnydd Arholiadau, Cydlynnydd Modiwlau, Swyddog Deallusrwydd Artiffisial, Swyddog Derbyniadau, Swyddog y Gymraeg) • Arweinydd Uned, effaith neu amgylchedd ar gyfer REF • Rhannu arferion gorau ym maes addysgu neu ymchwil mewn cyfarfod / pwyllgor / cynhadledd berthnasol (darparu DPP i eraill) <p>Cymryd rhan mewn gweithgareddau undebau llafur (gan sicrhau eich bod yn dangos yr effaith ar weithio mewn partneriaeth a sut rydych chi'n cynorthwyo cydweithwyr a mentrau i wella'r ffordd y caiff y brifysgol ei rhedeg)</p>

Athro Cyswllt – Ymchwil

Disgrifydd	Parthau	Enghreifftiau
ADDYSG Gallu darparu a datblygu addysgu rheolaidd i safon dda	Gwybodaeth a Gwerthoedd Proffesiynol Ymgysylltu â datblygiad proffesiynol parhaus a'i gymhwyso er mwyn gwella ymarfer addysgol a'ch trywydd fel addysgwyr	<ul style="list-style-type: none"> • Tystiolaeth o ymgysylltu â Dysgu Proffesiynol Parhaus • Ymgysylltu mewn ffordd gadarnhaol â'r broses arsylwi gan gymheiriaid
	Datblygu'r cwricwlwm, yr amgylchedd dysgu Gweithgareddau sy'n arwain at welliannau amlwg i'r cwricwlwm, gwelliannau i'r amgylchedd dysgu neu greu gweithgareddau sy'n datblygu unigolion a grwpiau amrywiol o ddysgwyr	<ul style="list-style-type: none"> • Darparu gwasanaeth addysgu, mentora neu oruchwylio mewn ffordd effeithiol, sy'n briodol i'r ddisgyblaeth ac yn arwain at ddeilliannau cadarnhaol i fyfyrwyr • Deall sut mae dulliau gwahanol o addysgu yn cyfrannu at fyfyrwyr yn dysgu ac yn datblygu sgiliau
	Cymorth i ddysgwyr, cymunedau dysgwyr a'r effaith ar ddysgwyr Enghreifftiau o welliannau i gymorth i ddysgwyr, a datblygu cymunedau dysgwyr sy'n gwella ymdeimlad myfyrwyr o berthyn, gan gynnwys tystiolaeth o effaith	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi taith ddysgu myfyrwyr gan gynnwys darparu tiwtora personol, gan gydnabod profiadau amrywiol • Goruchwylio myfyrwyr ymchwil yn llwyddiannus
	Dylanwad ar gymunedau academiaidd/dysgwyr ehangach Tystiolaeth o ddylanwad cadarnhaol ar gydweithwyr a'r gymuned academiaidd ehangach er mwyn gwella profiad addysgol myfyrwyr	<ul style="list-style-type: none"> • Cymryd rhan mewn prosesau adolygu dulliau addysgu neu oruchwylio neu gwricwla modiwl/rhaglen • Cyfrannu at ddatblygiad addysgol/hyfforddiant Ysgol neu adran y tu hwnt i ddyletswyddau addysgu/goruchwylio penodedig yr ymgeisydd

Disgrifiydd	Parthau	Enghreifftiau
<p>YMCHWIL Yn meddu ar enw da rhyngwladolⁱ ar gyfer dylanwadu ar y maes, trwy ragoriaeth eu syniadau a'u hallbynnau ymchwil, a allai gynnwys cyfraniad sylweddol at effaith</p>	<p>Cyfrannu at gynhyrchu gwybodaeth Cyfraniadau amlwg at gynhyrchu gwybodaeth a syniadau, sut maen nhw wedi cael eu cyfleu ac unrhyw gyllid neu ddyfarniadau sy'n cydnabod y gweithgarwch hwn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cydnabyddiaeth gan gyrff academaidd neu broffesiynol, er enghraifft, drwy wobrau mawreddog • Cyhoeddi portffolio o allbynnau² gwaith ymchwil gwreiddiol a adolygwyd gan gymheiriaid, sy'n berthnasol i'r ddisgyblaeth ac sy'n gwneud cyfraniadau rhyngwladol rhagorol sydd ar flaen y gad at y maes a hynny oherwydd eu gwreiddioldeb, eu harwyddocâd a'u trylwyredd • Mabwysiadu arferion ymchwil agored i gefnogi prosesau atgynhyrchedd ymchwil ac yn unol â normau disgyblaethol • Llwyddiant parhaus wrth sicrhau cyllid ymchwil sylweddol neu adnoddau eraill fel sylfaen i waith ymchwil e.e. gan UKRI, yr Undeb Ewropeaidd, ymddiriedolaethau elusennol, y trydydd sector, a diwydiant, fel Prif Ymchwilydd a Chyd-ymchwilydd gyda mewnbwn sylweddol sy'n briodol i'r maes
	<p>Cyfrannu at ddatblygu unigolion Dangos sut mae arbenigedd wedi cael ei ddarparu i dimau, ymchwilwyr unigol a'r gymuned academaidd ehangach er mwyn cynorthwyo eu datblygiad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Goruchwyliaeth effeithiol ac empathig (gan gynnwys goruchwyllo myfyrwyr ar y cyd neu fel ail oruchwyllydd) a mentora myfyrwyr ymchwil ôl-raddedig, gyda thystiolaeth o lwyddiant o'r cyfnod ymrestru i gwblhau • Goruchwyllo a mentora Ymchwilwyr Gyrfa Gynnar yn effeithiol ac empathig gan roi sylw dyledus i egwyddorion cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant • Integreiddio Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant i ddylunio a chyflwyno ymchwil, ac i reoli timau ymchwil mewn modd priodol ac ystyrllon, er enghraifft drwy annog staff o grŵp sydd heb gynrychiolaeth ddigonol i ymaelodi â grwpiau ymchwil • Hyfforddi ystod amrywiol o bobl eraill, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i gymorth ar gyfer Ymchwilwyr Gyrfa Gynnar, cefnogi cydweithwyr i wneud ceisiadau grant a gwella allbwn, cyfnewid gwybodaeth ac effaith, ymgymryd ag adolygiad gan gymheiriaid o fewn cymunedau ymarfer y ddisgyblaeth • Cefnogi goruchwylwyr i rannu arferion gorau a gwersi a ddysgwyd ac ymgysylltu â rhaglen hyfforddi'r Swyddfa Ymchwil Ôl-raddedig i helpu i lunio a chefnogi sesiynau hyfforddi a deunyddiau; helpu i sicrhau bod gweithgareddau ôl-raddedig yn cefnogi diwylliant o oruchwyliaeth ragorol • Hybu a gwerthfawrogi cydraddoldeb ac amrywiaeth mewn ffordd weithredol, gweithredu fel esiampl dda a meithrin diwylliant ymchwil cynhwysol
	<p>Cyfraniad at y gymuned ymchwil ac arloesi ehangach Datblygu'r gymuned ehangach drwy rwydweithiau ymchwil cydweithredol a phenodiadau i rolau â chyfrifoldeb</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gwahoddiadau i wneud cyflwyniadau mewn cynadleddau sy'n denu cyfranogwyr rhyngwladol • Aelod gweithredol o grwpiau/timau a rhwydweithiau ymchwil cenedlaethol/rhyngwladol. • Cyfraniadau llwyddiannus ac ystyrllon at grwpiau ymchwil o fewn a thu hwnt i'r brifysgol, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol; • Denu cyllid a chyflwyno cyfres o seminarau/cynadleddau sy'n cael eu cydnabod yn rhyngwladol • Adolygydd cymheiriaid ar gyfer cynlluniau grant, canolwr ar gyfer cyfnodolion academaidd blaenllaw a chyrrff ariannu, aelod panel ar gyfer cyrrff dyfarnu;

		<ul style="list-style-type: none"> • Aelod o fwrdd golygyddol cyfnodolyn priodol yn y maes; • Gwasanaethau sylweddol i gymdeithasau dysgedig • Arwain gweithgaredd ymchwil allanol Cyfadran/Ysgol, gan lunio ei safbwynt strategol a'i ddatblygiad • Adolygydd cymheiriaid ar gyfer cynlluniau grant, canolwr ar gyfer cyfnodolion academaidd blaenllaw a chyrrff ariannu, aelod panel ar gyfer cyrrff dyfarnu • Aelod o fwrdd golygyddol cyfnodolyn priodol yn y maes • Gwasanaethau sylweddol i gymdeithasau dysgedig
	<p>Cyfrannu at gymdeithas ehangach Cyfnewid gwybodaeth gyda rhanddeiliaid perthnasol sy'n cael effaith amlwg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu a/neu ddatblygu cydberthnasau lefel uchel cynhyrchiol a gwaith cydweithredol ym maes ymchwil, gyda diwydiant, y llywodraeth, cyrrff proffesiynol, a grwpiau amlddisgyblaethol ar gyfer cyfnewid gwybodaeth gan sicrhau canlyniadau. • Cysylltiadau rhwydweithio cynhyrchiol e.e. gyda diwydiant, y llywodraeth, y trydydd sector, a buddsoddwyr ar gyfer manteisio ar Eiddo Deallusol, sy'n cael effaith gadarnhaol a mesuradwy y tu hwnt i'r byd academaidd e.e. cymdeithasol, economaidd, polisi, ymarfer • Cynghori rhanddeiliaid allweddol, e.e. llunwyr polisi ar lefel leol, genedlaethol neu ryngwladol • Cyfrannu at astudiaethau achos effaith, gan gynnwys fel Awdur neu Gyd-awdur ar astudiaeth achos effaith ar gyfer REF

Disgrifydd	Parth	Enghreifftiau
<p>ARLOESI, YMGYSYLLTU A MENTER Arweinyddiaeth gydnabyddedig trwy gorff o waith sylweddol, llawn effaith a chynyddol ym maes arloesi, ymgysylltu neu fenter</p>	<p>Deilliannau ac Effaith Sicrhau deilliannau ac effaith amlwg sy'n ychwanegu gwerth trwy syniadaeth a/neu drosglwyddo syniadau, dulliau, cynhyrchion, gwasanaethau neu atebion, er enghraifft i fusnesau, y llywodraeth, iechyd a llesiant, yr amgylchedd, cymdeithas, a bywyd diwylliannol, yn fewnol ac yn allanol gan sicrhau effaith</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arwain cyfraniadau sylweddol a chynyddol at fesurau seiliedig ar ddata sy'n cael eu cydnabod yn allanol (e.e. HEBCI, Sgôr QS, NSS) a gwaith dilynol (e.e. newid polisi, newid i iechyd cymdeithas). • Cychwyn, datblygu a sicrhau cytundebau allanol arwyddocaol (e.e. TNE) gan ddangos deilliannau cadarnhaol ac effaith ymgysylltiad llwyddiannus • Darparu gweithgareddau mentrus, cydweithredol, hynod arwyddocaol a pharhaus sydd o fudd i'r Brifysgol (e.e. ariannol neu enw da) gan weithio gydag unigolion, cymunedau neu rwydweithiau
	<p>Prosiectau a Gweithgareddau Dylunio, cynllunio, rheoli a chyflwyno gweithgareddau prosiect arloesol, gan gynnwys sicrhau adnoddau mewnol ac allanol gofynnol gan noddwyr fel sylfaen i brosiectau a'r gweithgareddau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arwain prosiect neu raglen arwyddocaol o'r dechrau'n deg i'r gwaith cyflawni a'i gwblhau'n llwyddiannus • Denu cyllid neu adnoddau sylweddol a chynyddol gan bartneriaid mewnol ac allanol i gyflwyno prosiect, ymgynghoriaeth neu raglen waith • Arwain (a chefnogi cydweithwyr) i ddatblygu ymgysylltiad arloesol, rhagorol a chynyddol y tu hwnt i'r byd academiaidd e.e. gwyddoniaeth dinasyddion, y celfyddydau cyfranogol, dysgu yn y gymuned, creu platfformau i hyrwyddo gwybodaeth y cyhoedd, masnacheiddio, rhaglenni deillio, cyfnewid gwybodaeth a gweithgareddau mentrau cymdeithasol • Cynllunio a chyflwyno rhaglen addysgol arwyddocaol (e.e. CTDs, DPP neu TNE) i ddiwallu anghenion partneriaid allanol • Hyrwyddo prosesau cydweithio â phoblogaeth amrywiol o gydweithwyr gan arwain at incwm cydweithredol sylweddol a chynyddol • Manteisio ar eiddo deallusol a gwybodaeth er budd cymdeithas a/neu'r economi
	<p>Cyfathrebu a Phartneriaethau Cyflawni a chymryd rhan mewn prosesau cyfathrebu mewnol ac allanol effeithiol gyda chyrhaeddiad. Adnabod a datblygu partneriaethau ystyrlon gyda rhanddeiliaid allanol sy'n arwain at effaith</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu partneriaethau newydd, arloesol, arwyddocaol o'r cam cychwyn i gyflawni a chynnal partneriaethau presennol sy'n ychwanegu gwerth i'r Brifysgol, e.e. canolfannau hyfforddi doethurol, partneriaethau rhyngwladol (academaidd neu anacademaidd), addysg drawswladol (e.e. TNE), gweithgareddau, cynadleddau, offer meddalwedd mynediad agored gyda rhanddeiliaid allanol, e.e. gyda grwpiau cymunedol, elusennau, ysgolion, y llywodraeth, diwydiant neu fyrddau iechyd • Ymgysylltiad cynyddol, effeithiol ac arloesol trwy gyhoeddiadau, cynadleddau, neu'r cyfryngau gyda chyrhaeddiad. • Cyfraniad helaeth a chynyddol at bwylgorau, grwpiau diddordeb arbennig, paneli adolygu neu rwydwaith sy'n datblygu polisiâu lleol/rhanbarthol neu safonau meincnod mewn cyrff allanol

Disgrifiydd	Parth	Enghreifftiau
		<ul style="list-style-type: none"> • Sbarduno cydnabyddiaeth gan gyrff priodol, er enghraifft trwy ddyfarniadau, gwobrau, Cymrodoriaethau, enwebiadau ac ati. • Ymgysylltiad cynyddol â chyflogwyr sy'n berthnasol i'r ddisgyblaeth e.e. am flwyddyn mewn diwydiant, lleoliadau haf sy'n arwain at ddeilliannau
<p>COLEGOLDEB, ARWEINYDDIAETH, RHEOLI A GWASANAETH</p> <p>Hanes o allu rheoli o fewn yr Ysgol neu'r Adran. Dangos gallu arweinyddiaeth o fewn grŵp neu adran ehangach.</p>	<p>Colegoldeb/Gwasanaeth Darparu enghreifftiau myfyriol o sut rydych chi wedi dangos dinasyddiaeth barhaus ac wedi cymryd rhan yn gyson. Rhowch dystiolaeth o'ch effaith ar y lefel briodol.</p> <p>Datblygu, Mentora a Rheoli Eraill Cyfraniad sylweddol at reoli a datblygu ystod amrywiol o gydweithwyr, gan gynnwys o bosibl gwaith mentora, rheoli llinell, neu reoli grwpiau ac unedau</p> <p>Arwain yn y Brifysgol Cyfrannu at arweinyddiaeth fewnol yn y Brifysgol, gan gael effaith sylweddol ar bortffolio penodol neu dderbyn cyfrifoldeb am feysydd gweithgarwch cyfan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfrannwr gweithredol at weithgareddau, pwyllgorau neu weithgorau Adran / Ysgol neu thema drawsbynciol (e.e. Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, dealltwriaeth artiffisial, uniondeb ymchwil, cyflogadwyedd, rhyngwladoli, profiad myfyrwyr, y Gymraeg) • Cyfrannu at fentrau datblygu'r Adran / Ysgol a allai ymwneud ag ymchwil, addysgu neu gymorth i fyfyrwyr • Cymryd rhan weithredol mewn gweithgareddau recriwtio myfyrwyr cartref a rhyngwladol ar gyfer y maes pwnc. • Adolygu fel cymheiriaid allbynnau ymchwil / ceisiadau grant • Cyfrannu at drefnu cynhadledd neu gyfres o seminarau (e.e. disgyblaeth / Ysgol). • Mentora ffurfiol neu anffurfiol (gan gynnwys arweiniad tuag at ddeilliannau prawf llwyddiannus) grŵp amrywiol o gydweithwyr / cynorthwyrwyr addysgu • Hyfforddiant a phrofiad perthnasol a fydd yn arwain at allu i reoli nifer o gydweithwyr, gan gydnabod anghenion penodol unigolion o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol • Cynnal cymwysterau proffesiynol a chymryd rhan mewn gwaith mentora cydweithwyr mewnol / allanol sydd eisiau ennill cymwysterau. • Gweithredu fel adolygydd PDR ar gyfer cydweithwyr • Hanes o weithredu fel arholwr mewnol a/neu allanol ar gyfer myfyrwyr Doethuriaeth • Cyflawni rôl arweinyddiaeth wrth lunio a chyflwyno penderfyniadau, strategaethau a gweithgareddau cynhwysol yr Adran. • Dylanwadu ar y broses o lunio polisi'r Ysgol mewn perthynas â gweithgareddau strategol. Arwain menter ddatblygu'r Adran / Ysgol a allai ymwneud ag ymchwil, addysgu neu gymorth i fyfyrwyr. • Cyflawni rôl arweiniol mewn grŵp/canolfan/sefydliad ymchwil yn yr Ysgol • Arweinydd Uned, effaith neu amgylchedd ar gyfer REF • Derbyn cyfrifoldeb a chyflawni rôl weinyddol ar lefel Adran / Ysgol (e.e. Cydlynnydd Arholiadau, Cydlynnydd Modiwlau gyda staff addysgu lluosog, Swyddog Deallusrwydd Artiffisial, Swyddog Derbyniadau, Swyddog y Gymraeg) a chyflwyno mentrau datblygu • Gwneud cyfraniad sylweddol at weithgareddau undebau llafur (gan sicrhau eich bod yn dangos yr effaith ar weithio mewn partneriaeth a sut rydych chi'n cynorthwyo cydweithwyr a mentrau i wella'r ffordd y caiff y brifysgol ei rhedeg)

Athro – Ymchwil

Disgrifydd	Parthau	Enghreifftiau
<p>ADDYSG Gallu darparu a datblygu addysgu rheolaidd i safon dda, gan ganolbwyntio o bosibl ar weithgarwch yn ymwneud â myfyrwyr ôl-raddedig</p>	<p>Gwybodaeth a Gwerthoedd Proffesiynol Ymgysylltu â datblygiad proffesiynol parhaus a'i gymhwyso er mwyn gwella ymarfer addysgol a'ch trywydd fel addysgwr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tystiolaeth o ymgysylltu â Dysgu Proffesiynol Parhaus • Ymgysylltu mewn ffordd gadarnhaol â'r broses arsylwi gan gymheiriaid
	<p>Datblygu'r cwricwlwm, a'r amgylchedd dysgu Gweithgareddau sy'n arwain at welliannau amlwg i'r cwricwlwm, gwelliannau i'r amgylchedd dysgu neu greu gweithgareddau sy'n datblygu unigolion a grwpiau amrywiol o ddysgwyr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Darparu gwasanaeth addysgu, mentora neu oruchwylio mewn ffordd effeithiol, sy'n briodol i'r ddisgyblaeth ac yn arwain at ddeilliannau cadarnhaol i fyfyrwyr • Deall sut mae dulliau gwahanol o addysgu yn cyfrannu at fyfyrwyr yn dysgu ac yn datblygu sgiliau
	<p>Cymorth i ddysgwyr, cymunedau dysgwyr a'r effaith ar ddysgwyr Enghreifftiau o welliannau i gymorth i ddysgwyr, a datblygu cymunedau dysgwyr sy'n gwella ymdeimlad myfyrwyr o berthyn, gan gynnwys tystiolaeth o effaith</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi taith ddysgu myfyrwyr gan gynnwys darparu tiwtora personol, gan gydnabod profiadau amrywiol • Goruchwylio myfyrwyr ymchwil yn llwyddiannus
	<p>Dylanwad ar gymunedau academiaidd/dysgwyr ehangach Tystiolaeth o ddylanwad cadarnhaol ar gydweithwyr a'r gymuned academiaidd ehangach er mwyn gwella profiad addysgol myfyrwyr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cymryd rhan mewn prosesau adolygu dulliau addysgu neu oruchwylio neu gwricwla modiwl/rhaglen • Cyfrannu at ddatblygiad addysgol/hyfforddiant Ysgol neu Gyfadran y tu hwnt i ddyletswyddau addysgu/goruchwylio penodedig yr ymgeisydd

Disgrifydd	Parthau	Enghreifftiau
<p>YMCHWIL Wedi cyflawni a chynnal enw da ac awdurdod rhyngwladol rhagorol a gydnabyddir yn eang yn eu maes trwy ragoriaeth eu syniadau ymchwil, allbynnau, effaith ac arweinyddiaeth</p>	<p>Cyfrannu at gynhyrchu gwybodaeth Cyfraniadau amlwg at gynhyrchu gwybodaeth a syniadau, sut maen nhw wedi cael eu cyfleu ac unrhyw gyllid neu ddyfarniadau sy'n cydnabod y gweithgarwch hwn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cydnabyddiaeth gan gyrff academiaidd neu broffesiynol, er enghraifft, trwy wobrau • Cyhoeddi portffolio sylweddol o allbynnau² gwaith ymchwil gwreiddiol sy'n berthnasol i'r ddisgyblaeth ac sy'n cynnwys allbynnau sy'n arwain y byd a hynny oherwydd eu gwreiddioldeb, eu harwyddocâd a'u trylwyredd • Mabwysiadu arferion ymchwil agored i gefnogi prosesau atgynhyrchedd ymchwil ac yn unol â normau disgyblaethol • Hanes parhaus o gynhyrchu a rheoli'r modd sy'n ofynnol o gwblhau gwaith ymchwil arloesol a nodedig. Fel sy'n briodol i'r ddisgyblaeth • Cydweithio mewn ffordd lwyddiannus a pharhaus gyda thimau/sefydliadau ymchwil eraill, a llwyddiant sylweddol a pharhaus wrth gaffael grantiau ymchwil, yn unigol neu fel arweinydd tîm, neu fe cyd-ymchwilydd allweddol. Gall hyn gynnwys, ymysg pethau eraill: hanes parhaus o arweinyddiaeth ym maes cynhyrchu incwm sy'n briodol i'r ddisgyblaeth er mwyn cefnogi eich grŵp neu'ch maes gwaith eich hun; arwain cynigion llwyddiannus ar gyfer prosiectau ymchwil sylweddol a/neu gymrodoriaethau mawr
	<p>Cyfrannu at ddatblygu unigolion Dangos sut mae arbenigedd wedi cael ei ddarparu i dimau, ymchwilyddyr unigol a'r gymuned academiaidd ehangach er mwyn cynorthwyo eu datblygiad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arwain cynnydd yn niferoedd y myfyrwyr ymchwil ôl-raddedig, e.e. trwy leoedd a ariennir yn allanol, gan sicrhau manteision i academyddion lluosog mewn arbenigedd pwnc • Denu nifer o fyfyrwyr ymchwil ôl-raddedig o ansawdd uchel, o gefndiroedd amrywiol, yn barhaus, a'u goruchwylio'n llwyddiannus i gwblhau eu hastudiaethau gradd ymchwil; • Hyfforddi ystod amrywiol o gydweithwyr yn ymwneud â cheisiadau grant, goruchwylio myfyrwyr ymchwil ôl-raddedig, mentora ECR, allbynnau, partneriaethau, cyfnewid gwybodaeth ac effaith, cwblhau adolygiad gan gymheiriaid mewn cymunedau ymarfer y ddisgyblaeth • Arwain grwpiau ymchwil traws-sefydliadol a thraws-ddisgyblaethol • Integreiddio Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant i waith cynllunio a chyflwyno ymchwil, ac i'r broses o reoli timau ymchwil mewn modd priodol ac ystyrlon, er enghraifft trwy annog staff o grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol i ymaelodi â grwpiau ymchwil. • Cyfrannu at weithgareddau/goruchwylioeth myfyrwyr ôl-raddedig sy'n cefnogi diwylliant rhagoriaeth a chynwysoldeb • Arwain timau goruchwylio, rhannu arferion gorau a gwersi a ddysgwyd ac ymgysylltu â rhaglen hyfforddi'r Swyddfa Ymchwil Ôl-raddedig i helpu i lunio a chefnogi sesiynau a deunyddiau hyfforddi; cymryd rôl arweiniol i sicrhau bod gweithgareddau yn cyd-fynd â strategaeth y Brifysgol a'r Gyfadran ar gyfer goruchwylio myfyrwyr ymchwil ôl-raddedig • Hybu a gwerthfawrogi cydraddoldeb ac amrywiaeth mewn ffordd weithredol, gweithredu fel esiampl dda a meithrin diwylliant ymchwil cynhwysol
	<p>Cyfraniad at y gymuned ymchwil ac arloesi ehangach Datblygu'r gymuned ehangach drwy rwydweithiau ymchwil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gwahoddiadau rheolaidd i fod yn brif siaradwr/siaradwr gwadd mewn cynadleddau sy'n denu cyfranogwyr rhyngwladol; • Arwain cyfraniadau/safbwynt cynghori uwch i bwyllgorau proffesiynol a chymdeithasau dysgedig e.e. cyrff sy'n dyfarnu grantiau, cymdeithasau proffesiynol, gyda chyrrff cenedlaethol neu ryngwladol

	cydweithredol a phenodiadau i rolau â chyfrifoldeb	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu ac arwain prosiectau ar y cyd i ddatblygu effaith ryngwladol • Denu cyllid a chyflwyno cyfres o seminarau/cynadleddau sy'n cael eu cydnabod yn rhyngwladol; trefnu cynhadledd ryngwladol mewn maes pwnc newydd. • Codi proffil ymchwil Prifysgol Abertawe yn rhyngwladol. • Adolygydd cymheiriaid ar gyfer cynlluniau grant, • Gwasanaethau sylweddol i gymdeithasau dysgedig • Aelod o fwrdd golygyddol/canolwr ar gyfer cyfnodolion academaidd blaenllaw a chyrrff ariannu, aelod panel ar gyfer cyrrff dyfarnu; • Arwain gweithgaredd ymchwil allanol arwyddocaol yn y Gyfadran, gan lunio ei safbwynt strategol a'i ddatblygiad
	<p>Cyfrannu at gymdeithas ehangach Cyfnewid gwybodaeth gyda rhanddeiliaid perthnasol sy'n cael effaith amlwg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rhwydweithio cynhyrchiol e.e. cysylltiadau gyda diwydiant, y llywodraeth, cyrrff proffesiynol a chyrrff ariannu sy'n cael effaith gadarnhaol a mesuradwy y tu hwnt i'r byd academaidd • Gwaith ymchwil rhagorol, parhaus a chynhwysol sy'n gwneud cyfraniad amlwg i gymdeithas a'r economi, ac sydd hefyd o fudd sylfaenol a thrawsnewidiol i'r Brifysgol; dangosir hyn o bosibl trwy: • ddarparu cyngor i rhanddeiliaid allweddol e.e. cyrrff y llywodraeth neu gyrff sy'n llunio polisiau ar lefel leol, genedlaethol neu ryngwladol • Astudiaethau achos wedi'u hategu gan dystebau (nid o reidrwydd mewn fformat REF) sy'n dangos sut mae gwaith ymchwil wedi gwella ansawdd bywyd, diwylliant, iechyd, llesiant cymdeithasol, tegwch, a'r economi. • Manteisio ar eiddo deallusol er budd cymdeithas, yr economi • Cyfrannu at astudiaethau achos ymchwil, gan gynnwys fel Awdur neu Gyd-awdur ar astudiaeth achos effaith ar gyfer REF

Disgrifydd	Parth	Engbreiffiau
ARLOESI, YMGYSYLLTU A MENTER Arweinyddiaeth helaeth, gydnabyddedig trwy gorff o waith hynod arwyddocaol, llawn effaith a pharhaus ym maes arloesi, ymgysylltu neu fenter	Deilliannau ac Effaith Sicrhau deilliannau ac effaith amlwg sy'n ychwanegu gwerth trwy syniadaeth a/neu drosglwyddo syniadau, dulliau, cynhyrchion, gwasanaethau neu atebion, er enghraifft i fusnesau, y llywodraeth, iechyd a llesiant, yr amgylchedd, cymdeithas, a bywyd diwylliannol, yn fewnol ac yn allanol gan sicrhau effaith	<ul style="list-style-type: none"> • Darparu gweithgareddau mentrus, cydweithredol, hynod arwyddocaol a pharhaus sydd o fudd i'r Brifysgol (e.e. ariannol neu enw da) gan weithio gydag unigolion, cymunedau neu rwydweithiau • Arwain cyfraniadau sylweddol a pharhaus at fesurau seiliedig ar ddata sy'n cael eu cydnabod yn allanol (e.e. HEBCI, Sgôr QS, NSS) a gwaith dilynol (e.e. newid polisi, newid i iechyd cymdeithas) • Galluogi a chydweithio ar gyflawni ein cenhadaeth ddinesig • Arwain a hwyluso'r broses o ddatblygu a darparu cyfleoedd addysg, ymchwil neu arloesi arwyddocaol gyda grwpiau amrywiol o gydweithredwyr
	Prosiectau a Gweithgareddau Dylunio, cynllunio, rheoli a chyflwyno gweithgareddau prosiect, gan gynnwys sicrhau adnoddau mewnol ac allanol gofynnol gan noddwyr fel sylfaen i brosiectau a'r gweithgareddau	<ul style="list-style-type: none"> • Arwain prosiect neu raglen weithgareddau hynod arwyddocaol o'r dechrau'n deg i'r cam cyflawni, a'i gwblhau'n llwyddiannus. • Denu cyllid neu adnoddau sylweddol a pharhaus gan bartneriaid mewnol ac allanol i gyflwyno prosiect, ymgynghoriaeth neu raglen waith. • Arwain (a chefnogi cydweithwyr) i ddatblygu ymgysylltiad arloesol, rhagorol a pharhaus y tu hwnt i'r byd academaidd e.e. gwyddoniaeth dinasyddion, y celfyddydau cyfranogol, dysgu yn y gymuned, creu platfformau i hyrwyddo gwybodaeth y cyhoedd, masnacheiddio, rhaglenni deillio, cyfnewid gwybodaeth a gweithgareddau mentrau cymdeithasol • Cynllunio a chyflwyno rhaglen addysgol hynod arwyddocaol a sylweddol (e.e. CDTs, DPP neu TNE) i ddiwallu anghenion partneriaid allanol • Arwain prosesau cydweithio â phoblogaeth amrywiol o gydweithwyr gan arwain at incwm cydweithredol allanol sylweddol a pharhaus • Cynhyrchu astudiaethau achos wedi'u hategu gan dystebau (nid o reidrwydd mewn fformat REF) sy'n dangos sut mae arloesi, ymgysylltu a menter wedi gwella ansawdd bywyd, diwylliant, iechyd, llesiant cymdeithasol a'r economi. • Manteisio ar eiddo deallusol a gwybodaeth er budd cymdeithas a/neu'r economi
	Cyfathrebu a Phartneriaethau Cyflawni a chymryd rhan mewn prosesau cyfathrebu mewnol ac allanol effeithiol gyda chyrhaeddiad. Adnabod a datblygu partneriaethau ystyrlon gyda rhanddeiliaid allanol sy'n arwain at effaith	<ul style="list-style-type: none"> • Arwain y gwaith o ddatblygu partneriaethau newydd, arloesol, hynod arwyddocaol, o'r dechrau'n deg i'r cam cyflawni a chynnal partneriaethau sy'n bodoli'n barod sy'n ychwanegu gwerth i'r Brifysgol, e.e. canolfannau hyfforddi doethurol, partneriaethau rhyngwladol (academaidd neu anacademaidd), gweithgareddau addysg drawswladol (e.e. TNE), cynadleddau, offer meddalwedd mynediad agored gyda rhanddeiliaid allanol, e.e. gyda grwpiau cymunedol, elusennau, ysgolion, y llywodraeth, diwydiant neu fyrddau iechyd. • Ymgysylltu mewn modd arloesol, parhaus ac effeithiol trwy gyhoeddiadau, cynadleddau, neu'r cyfryngau gyda chyrhaeddiad • Sbarduno cydnabyddiaeth gan gyrff priodol, er enghraifft trwy ddyfarniadau, gwobrau, Cymrodoriaethau, enwebiadau ac ati.

		• Arwain ymgysylltiad parhaus â chyflogwyr mewn ffordd sy'n berthnasol i'r ddisgyblaeth e.e. am flwyddyn mewn diwydiant, lleoliadau haf sy'n arwain at ddeilliannau arwyddocaol

Disgrifydd	Parth	Enghreifftiau
<p>COLEGOLDEB, ARWEINYDDIAETH, RHEOLI A GWASANAETH</p> <p>Arweinyddiaeth - o bosibl yn y Brifysgol neu mewn disgyblaeth neu weithgaredd academaidd cysylltiedig</p>	<p>Colegoldeb/Gwasanaeth</p> <p>Darparu enghreifftiau myfyriol o sut rydych chi wedi arddangos dinasyddiaeth barhaus ac wedi cynrychioli eich disgyblaeth (neu du hwnt i hynny) ac felly wedi cyfrannu yn gyson</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rôl gynrychioliadol benodol ar bwyllgor neu weithgor Cyfadran / Prifysgol neu thema drawsbynciol (e.e. Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, Deallusrwydd Artiffisial, uniondeb ymchwil, cyflogadwyedd, rhyngwladoli, profiad myfyrwyr, y Gymraeg), gan ddangos yr effaith a gawsoch wrth gynrychioli eich maes / adran / Ysgol. • Darparu cymorth ar gyfer mentrau datblygu strategol Ysgol / Cyfadran a allai ymwneud ag ymchwil, addysgu neu gymorth i fyfyrwyr. • Arwain ar weithgareddau recriwtio myfyrwyr cartref a rhyngwladol yr Ysgol/Adran. • Arwain y gwaith o drefnu cynhadledd neu gyfres o seminarau ar lefel Ysgol / Cyfadran / disgyblaeth genedlaethol • Cyfraniad sylweddol at brosesau'r Brifysgol (e.e. cydlynu adolygiad gan gymheiriaid o addysgu neu ymchwil, gwaith panel disgyblu, ymchwiliadau i gwynion, gwaith yn ymwneud â chwynion gan fyfyrwyr, addasrwydd i ymarfer)
	<p>Datblygu, Mentora a Rheoli Eraill</p> <p>Derbyn cyfrifoldeb am reoli a datblygu ystod amrywiol o gydweithwyr, gan gynnwys cynrychiolwyr o bortffolio neu faes pwnc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rheolwr llinell ar grŵp o gydweithwyr neu uned o fewn yr adran / Ysgol a darparu cyngor ar ddatblygu gyrfaoedd, gan gydnabod anghenion penodol unigolion o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol. • Mentora grwpiau amrywiol o gydweithwyr
	<p>Arwain yn y Brifysgol</p> <p>Cyfranogiad ac arweinyddiaeth fewnol yn y Brifysgol yn ymwneud â phortffolio penodol neu gyfrifoldeb am feysydd gweithgarwch cyfan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cyflawni rôl arweinyddiaeth wrth lunio a chyflwyno strategaethau, penderfyniadau a gweithgareddau cynhwysol yr ysgol. • Dylanwadu ar y broses o lunio polisi'r Gyfadran mewn perthynas â gweithgareddau strategol. • Arwain mentrau datblygu'r Adran/Prifysgol a allai ymwneud ag ymchwil, addysgu, Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, y Gymraeg neu gymorth i fyfyrwyr. • Arweinydd Uned, effaith neu amgylchedd ar gyfer REF • Rôl arweiniol mewn gweithgaredd sy'n gysylltiedig ag ymchwil o bwys sefydliadol (e.e. sefydliadau a chanolfannau, rhwydweithiau gyda phartneriaid allanol). • Arwain derbyniadau/recriwtio ôl-raddedig ac aelodaeth weithredol o bwyllgorau ôl-raddedig ar lefel Cyfadran • Datblygu mentrau i rannu addysg, ymchwil neu ymarfer gorau ym maes Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant yng nghyfarfodydd / pwyllgorau / cynadleddau perthnasol y Gyfadran / Prifysgol • Derbyn cyfrifoldeb cynrychioladol dros weithgareddau undebau llafur (gan sicrhau eich bod yn dangos yr effaith ar weithio mewn partneriaeth a sut rydych chi'n cynorthwyo cydweithwyr a mentrau i wella'r ffordd y caiff y brifysgol ei rhedeg)

---

¹ Noder, nad oes rhaid i chi deithio dramor/yn rhyngwladol i gyflawni/bodloni gofynion rhyngwladol. Cydnabyddir nad yw teithio rhyngwladol yn bosibl nac yn ymarferol i nifer o unigolion, ac felly mae digwyddiadau/dyfarniadau rhyngwladol ac ati yn cynnwys y rhai sy'n cael eu cynnal yn y DU/eu mynychu gan gynrychiolwyr rhyngwladol. Mae angen tystiolaeth o gyfraniad ar lefel cydnabyddiaeth/enw da rhyngwladol (h.y. mae'r gwaith wedi derbyn cydnabyddiaeth ryngwladol, wedi cael effaith ryngwladol, neu wedi cael sylw rhyngwladol).

² Monograffau a llyfrau, cyfraniadau at gyfrolau wedi'u golygu, rhifynnau ysgolheigaidd, catalogau, prif gronfeydd data ymchwil, meddalwedd, cynhyrchion masnachol, entrepreneuriaid neu ddiwydiannol, datblygiadau ymarfer clinigol, cynhyrchion addysgol, cyhoeddiadau polisi, darnau ac allbynnau synthesis tystiolaeth yn y cyfryngau)